

studii

REVISTĂ DE ISTORIE

TOM. 22 1969 Nr. 1

S U M A R

CIUREA, Precizări în problema evoluției marii proprietăți feudale din Moldova în secolele XVII—XVIII	3
GEORGHE CRONȚ, Ecloga isauriană în țările române	21
ATEI D. VLAD, Regimul administrativ al satelor de colonizare din Țara Românească și Moldova (secolul al XVII-lea)	35
IE CORFUS, Producția agricolă țărănească și piața la introducerea Regulamentului organic în Țara Românească	49

ARASCHIVA CÎNCEA, Încercări de redresare a meseriilor în perioada 1864—1900 . .	69
IRCEA N. POPA, Contribuții privind relațiile româno-franceze. 1900—1914	85

LVINA LAZEA, Probleme ale cooperării militare româno-franceze în anul 1936 . .	105
--	-----

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

estunea științifică consacrată unor date memorabile din istoria mișcării muncitorești (Tr. Udrea); Cel de-al VI-lea Congres internațional al slaviștilor de la Praga (Tr. Ionescu-Nișcov); Al VII-lea seminar internațional organizat de „Europahaus”, Viena, septembrie, 1968 (Eliza Campus); Teze de doctorat; Cronică	129
--	-----

RECENZII

CONSTANTINESCU-IAȘI, <i>Lupta pentru formarea Frontului popular în România</i> , Edit. Academiei, București, 1968, 157 p. (M. Rusenescu)	139
• Călători străini despre țările române, vol. I, București, Edit. științifică, 1968, volum îngrijit de Maria Holban, 587 p. (Pavel Binder)	143
CHAUNU, <i>La civilisation de l'Europe classique</i> , Paris, Arthaud, 1966, 705 p. (Mircea Grosu)	149
ACQUES GODECHOT, <i>L'Europe et l'Amérique à l'époque napoléonienne (1800—1815)</i> , Paris, P.U.F., 1967 (Coll. „Nouvelle Clio”, vol. 37), 365 p. (Lucia Dumitrescu)	154

REVISTA REVISTELOR

„The English Historical Review”, Edit. Longmans, Londra, vol. LXXXII, 1967, nr. 322–325, 896 p. (S. Columbeanu) 159

ÎNSEMĂRI

Istoria României. — TROFIN HĂGAN, *Sindicatele unite din România. 1944–1947*, Edit. politică, București, 1968, 245 p. (I. Chiper); ARNOLD HUTTMANN și PAVEL BINDER, *Contribuții la biografia lui Filip Moldoveanu, primul tipograf român*, în culegerea *Limbă și literatură* a Societății de științe istorice și filologice din Republica Socialistă România, vol. XVI, București, 1968, p. 145–174 (L. Demény); **Istoria universală.** — * * * *Travaux et mémoires. Centre de recherche d'histoire et civilisation byzantines*, vol. II, Edit. Boccard, Paris, 1967, 576 p. (E. Frances); *Θησαυροφυλάκια* (Tezaurizări), editată de Institutul grec de studii bizantine și postbizantine, Veneția, tom. IV (1967), 247 p. (Gh. Cronf); Ir. SUŁKOWSKA-KURASIOWA, *Polska kancelaria królewska w latach 1447–1504* (Cancelaria regală polonă din anii 1447–1504), Wrocław — Varșovia — Cracovia, Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1967, 181 p. (I. Corfus); * * * Heinrich Brüning, *Reden und Aufsätze eines deutschen Staatsmanns*, Herausgegeben von Wilhelm Vernekehl unter Mitwirkung von Rudolf Morsey, Verlag Regensburg, Münster, 1968, 358 p. (Șerban Rădulescu-Zoner); JOHN ROACH, *A Bibliography of Modern History*, Cambridge, At the University Press, 1968, XXIV + 388 p. (Paul Cernovodeanu); * * * *Causes and consequences of the American revolution*, Edited with an Introduction by Esmond Whright, Chicago, “Quadrangle Book”, 1966, 316 p. (S. Columbeanu) 167

NOTE BIBLIOGRAFICE 179

studii

REVISTĂ DE ISTORIE

TOM. 22 1969 Nr. 2

S U M A R

- EUGEN STĂNESCU, Numele poporului român și primele tendințe umaniste interne în problema originii și continuității 189
 I. PERVAİN, Ioan Budai-Deleanu și „Supplex libellus Valachorum” 207
 ECATERINA NEGRUȚI-MUNTEANU, Prestațiile breslelor de slujitori din Moldova în primele decenii ale secolului al XIX-lea 219

★

- GH. CRISTEA, Conspirația „republicană” din august 1870 231

★

- I. SAIZU, Situația căilor de comunicație ale României între anii 1922—1928 249

DOCUMENTAR

- ANTON BALOTĂ, Autenticitatea „Învățăturilor lui Neagoe Basarab” 271
 NICOLAE STOICESCU, Treapădul și ciubotele în secolele XVI—XVIII 281
 DIMITRIE GH. IONESCU, Precizări privind viața și activitatea stolnicului Constantin Cantacuzino 289
 G. GEORGESCU-BUZĂU, Moșile lui Șerban Cantacuzino 297
 IOANA CRISTACHE PANAIT, O cerere a meseriașilor și negustorilor din București din 1866 pentru repaus duminical 303
 VASILE C. NECHITA, Situația țăranilor din Flămânzi între cele două războaie mondiale 309

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

- Sesiunea științifică consacrată sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România (*Nicolae Liu și Șerban Rădulescu-Zoner*); Sesiunea științifică a Facultății de istorie a Universității București, dedicată aniversării a 50 de ani de la unirea Transilvaniei cu România (*Lucian Boia*); Semicentenarul unirii Transilvaniei (*Nicolae Liu și Șerban Rădulescu-Zoner*); Nicolaus Olahus în „Călători străini despre Țările Române” (*Corneliu Albu*); Pladoarie pentru o critică științifică și constructivă (*Sullana Sula Selezan*); Linz — a IV-a Conferință a istoricilor mișcării muncitorești (N.C.); A IX-a Reuniune istorică internațională a Academiei Tudertine, Todi (Perugia), 13—16 octombrie 1968 (*Constantin Șerban*) 323

RECENZII

- DAVID PRODAN, *Iobăgia în Transilvania în secolul al XVI-lea*, vol. I—II, Edit. Acad., București, 1967—1968, XII + 596; X + 862 p. (*Radu Constantinescu*) 351

- * * . *Antologia gândirii românești. Secolele XV—XIX, partea I—II*, Edit. politică, București, 1967, 887 p. (Academia Republicii Socialiste România, Institutul de filozofie) (*Bucur Țincu*)
- * * . *Histoire universelle des armées*, vol. I—IV, Editions Robert Laffont, Paris, 1965—1966, 1 220 p. (*Manole Neagoe*)

REVISTA REVISTELOR

„Revue des études sud-est européennes” (Éditions de l'Académie de la République Socialiste de Roumanie, Bucarest), t. I—VI, 1963—1968, 4 260 p. (*Anca Iancu și A. Gheuță*)

INSEMNĂRI

Istoria României

- * * . *Crearea sistemului monetar național la 1867*, Edit. Academiei, București, 1968, 125 p. (*M. Horovitz*); MIRCEA PĂCURARIU, *Legăturile bisericii ortodoxe din Transilvania cu Țara Românească și Moldova în secolele XVI—XVIII*, extras din „Mitropolia Ardealului”, XIII, 1—3/1968, Sibiu, XII+204 p. + 15 pl. (*Radu Constantinescu*). *Istoria Universală*. — CERTAN E. E., Русско-румынские отношения в 1859—1863 годах, Chișinău, „Cartea moldovenească”, 1968, 228 p. (*Emil Lazea*); BOGDANOVIĆ DIMITRIJE, Јован Пествичник у Византијској и старој српској књижевности (Ion Scărarul în literatura bizantină și în vechea literatură srbă), Belgrad, 1968, 235 p. (*Gheorghe Cronț*); V. M. PANCIAH, Кабальное холопство на Руси в XIV веке, Edit. „Știința”, Leningrad, 1967, 160 p. (*Constantin Șerban*); O. L. VAINSTEIN, История советской медиевистики. 1917—1966, Изд. „Наука”, Ленинград, 1968, 424 p. (*L. Demény*); * * . *Bibliografia historii Polski* (Bibliografia istoriei Poloniei), Varșovia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, vol. I, 1965, 1 426 p.; vol. II, 1967, 825 p. (*I. Corfus*); * * . *Histoire de l'économie rurale en Pologne jusqu'à 1864*, Wrocław—Warszawa—Kraków, 1966, 201 p. (*Ioana Constantinescu*); WILHELM FLITNER, *Die Geschichte der abendländischen Lebensformen*, Edit. R. Piper et Comp., München, 1967, p. 368 (*Tr. Ionescu-Nișcov*); SAMUEL FLAGG BEMIS, *The Diplomacy of the American Revolution*, Bloomington, Indiana University Press, 1965, 293 p. (*S. Columbeanu*)

NOTE BIBLIOGRAFICE

studii

REVISTĂ DE ISTORIE

TOM. 22 1969 Nr. 3

S U M A R

	Pag.
ERZA, Istoricul Andrei Oțetea	411
ARMBRUSTER, Evoluția sensului denumirii de „Dacia”. Încercare de analiză a raportului între terminologia politico-geografică și realitatea și gândirea politică	423
SCHIN MIOC, Din tehnica viticolă medievală în Țara Românească	445
PAPACOSTEA, O veche tipăritură despre Moldova la mijlocul secolului al XVI-lea	459
DEMÉNY, Comerțul de tranzit spre Polonia prin Țara Românească și Transilvania (ultimul sfert al secolului al XVII-lea)	465

NELIA BODEA, Pagini inedite din opera lui N. Bălcescu	499
LE NETEA, Un nou memorialist pașoptist: Ioan Oros alias Rusu	517
BI IONESCU, Contribuții privind exilul lui Alexandru Ioan Cuza	531

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

geografică cu prilejul unei recenzii la volumul I al lucrării <i>Călători străini în țările noastre</i> (Maria Holban); Dezbaterile privind macheta volumului al VI-lea din <i>Tratatul Istoria României</i> ; Analiza activității Institutului de istorie „N. Iorga” al Academiei Republicii Socialiste România pe anul 1968; Sesiunea metodică științifică organizată de S.S.I. la Brașov (Elvira Preda); Constituirea Asociației europene de istorie contemporană (Nicolae Fotino); Călătorii de documentare în Italia (Matei Ionescu și Natalia Drăghici); Cronică	539
--	-----

RECENZII

A CAMPUS, <i>Mica înțelegere</i> , București, Edit. științifică, 1968, 405 p. (Dinu C. Giurescu)	575
DHORDEA, <i>Relațiile agrare din secolul al XVIII-lea în Moldova</i> , București, Edit. Acad., 1968, 313 p. (C. Șerban)	578
VIRTOSU, <i>Paleografia română-chirilică</i> , București, Edit. științifică, 1968, 346 p. (Tr. Ionescu-Nișcov)	583
ECZI BÉLA, <i>A Rákóczi-szabadságharc és Franciaország</i> (Războiul de eliberare rákócziean și Franța), Akadémiai Kiadó, Budapest, 1966, 480 p. (Ludovic Demény)	587

REVISTA REVISTELOR

„Revue d'histoire de la deuxième guerre mondiale”, an. XVIII, nr. 69—72/1968, Paris, P.U.F., 513 p. (Gh. Buzatu)

591

ÎNSEMĂRI

ISTORIA ROMÂNIEI. — * * * *Omagiu lui Valeriu Braniște*, îngrijit de Valeria Căllman și Mircea Băltescu, Comitetul județean pentru cultură și artă Brașov, Brașov, 1968, 136 p. (Gr. Ploșteanu); I. CHIOREANU, TR. DUȘA, GR. PLOEȘTEANU, *Celatea Tîrgu-Mureșului*, Tîrgu-Mureș, 1968, 46 p. (I. D. Suciu); CAIUS TEODOR-RESCU, *Date privind instituția plăieșiei în Transilvania în secolele XVII—XVIII*, în „Culegere de studii și cercetări”, Muzeul regional Brașov, 1967, nr. 1, p. 151—167 (Ecaterina Negruți-Munteanu). ISTORIA UNIVERSALĂ. — W. HECHT, *Die byzantinische Aussenpolitik zur Zeit der letzten Komnenen Kaiser (1180—1185)*, ed. Ph. Schmidt, Neustadt Aisch, 1967, 97 p., 2 hărți și 2 planșe (E. Frances); J. B. DUROSELLE, *L'Europe de 1815 à nos jours*, Paris, P.U.F., „Nouvelle Clio”, 1967, 397 p. (Ion Bulei); * * * *Atlas historyczny Polski* (Atlasul istoric al Poloniei), Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa, 1967, format 31 × 19, 54 pagini hărți și 51 pagini text (Ilie Corfuz); C. WARREN HOLLISTER, *The Making of England 55 B.C. 1399*, Boston, D. C. Heath and Company, 1966, 241 p. (S. Columbeanu)

NOTE BIBLIOGRAFICE

8/171
4-6
22
19/69

studii

REVISTA DE ISTORIE

TOM. 22 1969 Nr. 4

S U M A R

25 DE ANI DE LA INSURECȚIA ANTIFASCISTĂ DIN AUGUST 1944

	Pag.
ION POPESCU-PUȚURI, Partidul Comunist Român—organizatorul și conducătorul mișcării de rezistență pentru eliberarea patriei de sub jugul fascist	617
★	
ECATERINA CIMPONERIU, Criza guvernării antonesciene în lunile care au precedat istoricul act de la 23 August 1944	633
A. LOGHIN și S. DAVICU, Din lupta maselor populare conduse de P. C. R. pentru refacerea orașului Iași (1944—1947)	655
ILEANA PETRESCU, Din operațiile militare desfășurate pe teritoriul Olteniei în cadrul insurecției antifasciste	679
V. LIVEANU, Gîndirea românească în problema dezvoltării și experiența revoluției populare	685
MIHAI RUSENESCU, Istoriografia românească privind insurecția antifascistă din august 1944 și urmările sale	717
IOAN CHIPER, Istoriografia străină despre insurecția armată din august 1944 din România	733

PROBLEME ALE ISTORIOGRAFIEI CONTEMPORANE (STUDII DOCUMENTARE)

Semilecenenarul unirii Transilvaniei și Banatului oglindit în istoriografia română (I. D. Suciș)	761
--	-----

RECENZII

• • Documente din istoria mișcării muncitorești din România, 1910—1915, Edit. politică, București, 1968, 1 086 p. (Anastase Iordache)	779
• • Presa muncitorească și socialistă din România, vol. II (1900—1921), partea a II-a (1907—1916), Edit. politică, București, 1968, 757 p. (Gh. Cristea).	783

REVISTA REVISTELOR

„Analele Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C. C. al P. C. R.”, nr.1-6/1966, 960 p.; nr. 1-6/1967, 1 112 p.; nr. 1-6/1968, 1 108 p. (*I. Apostol*) 79

ÎNSEMĂRI

Istoria României. — * . C. Dobrogeanu-Gherea, *Scrieri social-politice*, Edit. politică, București, 1968, 292 p. (*M. Iosa*); GH. UNC, C. MOCANU, *13 Decembrie 1918*, Edit. politică, București, 1968, 160 p. (*I. Babici*); M. FĂTU, *1946. Din istoria politică a României contemporane*, Edit. politică, București, 1968, 239 p. (*M. Rusenescu*); General-colonel în rezervă COSTIN IONAȘCU, *Mărturia documentelor*, Edit. militară, București, 1968, 278 p. + 5 h. (*Ioan Chiper*) 80

studii

REVISTĂ DE ISTORIE

TOM. 22. 1969 Nr. 5

S U M A R

	Pag.
Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român — locul și importanța sa istorică	811
EMIL POP, Dimitrie Cantemir și Academia din Berlin	825
ȘT. OLTEANU, Comerțul pe teritoriul Moldovei și Țării Românești în secolele X—XIV	849
ION IONAȘCU, Despre cronicarul Afenduli din Țara Românească	875
★	
N. ADĂNILOAIE, Împroprietărirea însurățeilor	887
IOAN TIBERIAN, Legăturile economice dintre România și Transilvania în perioada 1876—1886; aplicarea Convenției comerciale din 1875	905
VASILE CURTICĂPEANU, Lupta lui Octavian Goga pentru realizarea statului român unitar	927
★	
ELIZA CAMPUS, Despre fondul „Romania” din arhiva Ministerului de Externe din Roma	947
DOCUMENTAR	
AN. IORDACHE, M. IOSA, TR. LUNGU, Titu Maiorescu, „Însemnări zilnice”	965
I. D. SUCIU, O mărturie maghiară din 1830 despre necesitatea unității românilor	975
VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ	
Sesiunea științifică jubiliară a Institutului de istorie „N. Iorga” al Academiei (Tr. Ionescu, Apostol Stan) Marginalii la lucrarea <i>Valoarea istorică a tradițiilor consemnate de Ion Neculce</i> de prof. Const. C. Giurescu (<i>Dumitru Velciu</i>); Al doilea simpozion al istoricilor români și cehoslovaci (<i>Ioan Chiper</i>); Conferința istorică internațională consacrată aniversării a 50 de ani de la revoluția proletară maghiară și Republica Ungară a Sfaturilor (<i>Alexandru Porțeanu</i>); Al III-lea Congres de studii napoleoniene Portoferraio — insula Elba (Italia, 2—6 mai 1969) (<i>Constantin Șerban</i>); Reuniunea internațională privind <i>Relațiile culturale italo-române în secolele XVII—XVIII</i> , Padova (Italia) 2—4 mai 1969 (C. Șerban); Teze de doctorat.	977

RECENZII

- ***, *Relații agrare și mișcări țăărănești în România. 1908—1921*, Edit. politică, București, 1967, 630 p. (Costin Murgescu) 1001
- N. STOICESCU, *Sfatul domnesc și marii dregători din Țara Românească și Moldova (sec. XIV—XVII)*, Edit. Academiei, București, 1968, 315 p. (Petre Strihan) 1004
- GEORGE RUDÉ, *The Crowd in the French Revolution*, Oxford, University Press, London, Oxford, New York, ed. II-a, 1967, 267 p. (Gabriela Wagner) 1008
- WALTER HUBATSCH, *Das Zeitalter Absolutismus, 1600—1789*, Edit. Westermann, Braunschweig, 1965, ed. II, 258 p. (Ștefana Simionescu) 1012

REVISTA REVISTELOR

- „Zeitschrift für Geschichtswissenschaft”, an XVI (1968), nr. 1—12, Berlin, Deutscher Verlag der Wissenschaft, 1662 p. (L. P. Marcu) 1017

ÎNSEMĂRI

- Istoria României.** — A. PETRIC, GH. TUȚUI, *Unificarea mișcării muncitorești din România*, Edit. Academiei, București, 1968, 224 p. (I. Apostol); *** , *București. Materiale de istorie și muzeografie*, nr. 5, Muzeul de istorie a orașului București, 1967, 373 p. (Constantin Șerban); ISTORIA UNIVERSALĂ. — *** , *Centre de Recherche d'Histoire et Civilisation byzantines. Travaux et Memoires*, vol. III, Edit. Boccard, Paris, 1968, 458 p. (E. Frances); DUȘAN TRĚŠTÍK, *Kosmova Kronika — Studie k Pokakum Českého Dějepisectví a Politického Myšlení* (Cronica lui Coșmas. Studiu despre începuturile istoriografiei și gândirii politice cche), Československá akademie věd, Praga, 1968, 252 p. (Tr. Ionescu-Nișcov); BERNARD BAILYN, *The ideological origins of the american revolution*, Edit. The Belknap Press, Harvard, 1968, 335 p. (Boris Rangheț) 1019

NOTE BIBLIOGRAFICE 1020

studii

REVISTA DE ISTORIE

TOM. 22, 1969, NR. 6

SUMAR

VASILE MACIU, B. P. Hașdeu și unitatea națională a românilor 1047

I. D. SUCIU, Aspecte ale unității poporului român în sec. XIV—XV 1065

V. MIHORDEA, Vinăriciul domnesc și vădrăritul 1077

N. GRIGORAS, Unele aspecte privind breslele din orașele moldovenești în secolele XVI—XVIII 1103

NICOLAE ISAR, Aspecte ale mișcării luministe din Moldova la începutul secolului al XIX-lea (până la 1821) 1127

DOCUMENTAR

RADU CONSTANTINESCU și E. LAZEA, O bibliotecă monastică din Transilvania pe la 1200 1145

MARIA HOLBAN, Despre osindiri la moarte prin „glasul poporului” sub Despot 1155

D. CIUREA, *Theatrum Europaeum*, prima colecție de istorie universală (cu știri de istorie a românilor) 1165

ALEXANDRA POPESCU-DOLJ, Aspectul juridic al conflictului de proprietate dintre stăpînii de moșii și moșnenii din Dobriceni 1171

PROBLEME ALE ISTORIEI CONTEMPORANE (STUDII DOCUMENTARE)

Orientări franceze contemporane în studierea istoriei relațiilor internaționale (V. Cristian) 1181

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

Răspuns la „Pledoarie pentru o critică științifică și constructivă”. (G. D. Iscru și Apostol Stan); Sesiune științifică (Ioan Florea); Colocviul istoric internațional „Orașul balcanic” (Moscova-Kiev, 29 martie — 4 aprilie 1969), (Constantin Șerban). 1193

RECENZII

ȘTEFAN OLTEANU și CONSTANTIN ȘERBAN: *Meșteșugurile din Țara Românească și Moldova în Evul Mediu*, Edit. Academiei, București, 1969, 450 p. (V. Mihordea) 1199

* * * Umanistul Nicolaus Olahus (Nicolae Românu) (1493—1568). Texte alese. Studiu introductiv și note de I. S. Firu și Corneliu Albu, Edit. Științifică, București, 1968, 277 p. (A. Armbruster) 1205

JEAN DELUMEAU, *La civilisation de la Renaissance*, Paris, Arthand, 1967, 618 p.
(Manole Neagoe) 1207

REVISTA REVISTELOR

„Československý časopis historický (revista cehoslovacă de istorie) Edit. Academie
miei cehoslovace de științe. Institutul de istorie, Praga, XVI (1968), 1—6,
948 p. (Tr. Ionescu-Nișcov) 1215
Kwartalnik Historyczny (Revistă trimestrială de istorie), tom. LXXV, nr. 1—4,
Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Varșovia, 1968, 1017 p. (Ilie Corfus) 1221

INSEMNĂRI

Istoria României — PETRU DEMETRU POPESCU, *Radu Vodă de la Afumași, domn al Țării Românești*, Edit. Enciclopedică, Colecția „Orizonturi”, București, 1969, 93 p. (N. Stoicescu); TITU GEORGESCU, *Mărturii franceze despre 1848 în țările române*, Edit. științifică, București, 1968, 237 p. + 16 facs. (Valeriu Stan); CAROL GÖLLNER, *Gîndirea economică a sașilor din Transilvania în secolul al XIX-lea*, Institutul de cercetări economice al Academiei, Bibliotheca economica, 10, Edit. Academiei R.S.R., București, 1969, 114 p. (Bucur Țincu); * * *, *Borsos Tamás, Vásárhelytől a Fényes, Portáig* (De la Tirgu Mureș pînă la Înalta Poartă), Irodalmi Könyvkiadó, Bukarest 1968, 486 p. (L. Demény); *Istoria Universală* — * * *. *Зборник радова византолошког института*. Издавачка установа научно дело (Culegere de lucrări ale Institutului de studii bizantine), XI, Beograd, 1968, 277 p. (Gheorghe Cronf); * * *. *Polska służba dyplomatyczna XVI—XVIII wieku*. Studia pod redakcją Zb. Wójcika (Serviciul diplomatic polon din secolele XVI—XVIII. Studii sub redacția lui Zb. Wojcik), Varșovia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1966, p. 487. (Ilie Corfus); LÉOPOLD GENICOT, *Le XIIIe siècle européen*, Paris, Presses Universitaires de France, Nouvelle Clio. L'histoire et ses problèmes, 18, 1968, 410 p. (Radu Manolescu), LACEY BALDWIN SMITH, *This Realm of England. 1399 to 1688*, Boston, D. C. Heath and Company, 1966, 312 p. (S. Columbeanu) 1225

NOTE BIBLIOGRAFICE 1241
INDEX ALFABETIC 1249

9.8/121
23/1-3
9/10

★

studii

REVISTĂ DE ISTORIE

TOM. 23, 1970 Nr. 1

S U M A R

Pag.

- AURELIAN SACERDOTEANU, Cu privire la problema continuității poporulul român 3
- OLGA CIGANCI, Literatura în limba greacă în Moldova și Țara Românească în veacul al XVII-lea 17
- MIRCEA GROSU, Valoarea documentară a condicilor mănăstirești de socoteli 43
- ANICUȚA POPESCU, Instituția căsătoriei și condiția juridică a femeii din Țara Românească și Moldova în secolul al XVII-lea 55

- APOSTOL STAN, Fiscalitatea în ultimii ani ai domniei lui Cuza Vodă în lumina unor documente inedite 81
- ELENA POPESCU, Documente referitoare la solidarizarea întregii țări cu poziția susținută de Al. I. Cuza în anul 1865 87

DOCUMENTAR

- ANA CIURDARIU și TEODOR PAVEL, Cronica revoluției franceze într-un ziar contemporan din Transilvania (1789-1794) 91
- AN. IORDACHE, M. IOSA, TR. LUNGU, Titu Maiorescu, „Însemnări zilnice” (continuare) 103

PROBLEME ALE ISTORIOGRAFIEI CONTEMPORANE (STUDII DOCUMENTARE)

- Probleme de teorie și metodologie a istoriei în „Revue historique” (Șerban Rădulescu-Zoner și Mircea Grosu) 119

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

- Sesiunea științifică consacrată aniversării a 25 de ani de la eliberarea României; Colocviul româno-francez de istorie (Paul Cernovodeanu și Sergiu Columbeanu); Sesiunea consacrată celei de-a XXV-a aniversări a Zilei forțelor armate ale Republicii Socialiste România (Mihail Rusenescu); Consfătuire cu cititorii; Primul simpozion național „Din istoria agriculturii în România” (Elena Gheran și Ștefan Olteanu); Sesiunea științifică a Universității din Timișoara (I. D. Suciș); A XI-a Conferință internațională a mesei rotunde a arhivelor (Ileana Leonte); În legătură cu istoricul robiei în țările române (V. Mihoș); Aniversarea bătăliei de la Rovine (Coralia Fotino); Nonagenarul Nicolae Bănescu și progresul studiilor bizantine în România (Gheorghe Cronț); Teze de doctorat 131

RECENZII

- Hic sunt leones. Partea istoriei românilor în unele lucrări istorice străine recente (Dan A. Lăzărescu).
- I. D. SUCIU, *Revoluția de la 1848-1849 în Banat*, București, Edit. Academiei, 1968, 274 p. (Vasile Maciu)
- JOHANNES HOFER, *Johannes Kapistran. Ein Leben im Kampf um die Reform der Kirche*, Neue bearbeitete Ausgabe, I-II, Heidelberg, F. H. Kerle Verlag, 1964-1965, 543 p. (I); 527 p. (II) (A. Armbruster) 17
- JEFFREY BURTON RUSSELL, *Medieval Civilisation*, New York, London, Sydney, John Wiley and Sons, 1968, XIII + 635 p. cu ilustr. (S. Columbeanu) 176

INSEMNĂRI

- Istoria României.** — * * * Arhiva generalului Gheorghe Magheru, Catalog de documente 1582-1880, Direcția generală a Arhivelor statului din Republica Socialistă România, București, 1968, 178 p. + 16 facsimile (*Apostol Stan*); TROFIN HĂGAN, IOAN S. MUREȘAN, VALERIU ACHIM, VASILE CAPILNEAN, *Maramureșul și unirea (1918)*, Baia Mare, 1968, 124 p., 27 anexe, 19 planșe (V. B. Ursu); * * * *Terra nostra*. Culegere de materiale privind istoria agriculturii în România, vol. I, București, 1969, 134 p. (Ioana Constantinescu); * * * *Catalogul documentelor moldovenești din Arhiva istorică centrală a statului*, vol. III, 1653-1675, București, 1968, 692 p. + 18 facsimile (Constantin Șerban); **Istoria universală.** — * * * *Поимое собрание русских летописей* (Culegere completă a letopisețelor rusești), vol. 31, Moscova, Edit. „Știință”, 1968, 264 p. (L. Demény); * * * JOSEF JANÁČEK, *Doba předbělohorská* (Epoca dinaintea de lupta de la Muntele Alb), 1526-1547, cartea I, partea 1, Praga, Edit. Academiei Cehoslovace de Științe, 1968, 271 p. (Tr. Ionescu-Nișcov); VRANOUSIS LEANDROS, *Τὰ χειρόγραφα τῶν Μετεώρων. Κατάλογος ἐκδομένων ἐκ τῶν καταλοίπων Νίκων Α. Βέη* (Manuscrisele Meteorelor. Catalog extras din operele postume ale lui Nikos A. Bees), Atena, 1967, 80 p. + LXXX planșe (Gheorghe Cront); J. NÉRÉ, *La troisième République. 1914-1940*, Paris, Librairie Armand Colin, 1967, 192 p. (Constantin C. Angelescu). 183

studii

REVISTĂ DE ISTORIE

TOM. 23, 1970 Nr. 2

S U M A R

CENTENARUL NAȘTERII LUI V. I. LENIN

	Pag.
ALVINA LAZEA, V. I. Lenin despre coexistența pașnică	197
ȘERBAN RĂDULESCU-ZONER, Crizele politice internaționale de la începutul secolului al XX-lea în cadrul teoriei leniniste asupra imperialismului . .	215
ELIZA CAMPUS, Teze leniniste despre criza antebelică	235
ALEXANDRU PORȚEANU, Aspecte ale începuturilor pătrunderii leninismului în Transilvania	247
ION APOSTOL, Activitatea și personalitatea lui V. I. Lenin oglindite în ziarul „Socialismul” (1918—1921)	257

FLOREA NEDELCU, Programele mișcării socialiste din România și lupta pentru cucerirea votului universal (1880—1914)	271
PARASCHIVA CÎNCEA, Probleme sociale și evoluția mișcării socialiste române reflectate în presa socialistă franceză, la sfârșitul secolului al XIX-lea . .	285
OLIMPIU MATICHESCU, 1 Mai în anii avântului revoluționar (1919—1921)	297
CONSTANTIN BUȘE: Comerțul exterior al Moldovei prin portul Galați între anii 1856—1861	313

ILIE CORFUS, Dreptul de stăpânire al clăcașilor din Țara Românească asupra pământului defrișat în perioada destrămării feudalismului	341
--	-----

PROBLEME ALE ISTORIOGRAFIEI CONTEMPORANE (STUDII DOCUMENTARE)

Instituții militare medievale (Dan A. Lăzărescu)	363
--	-----

DISCUȚII

Pe marginea lucrării lui P. P. Panaitescu, <i>Introducere la istoria culturii românești</i> (Malei Cazacu)	371
--	-----

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

Constituirea Academiei de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România;
Scrisoarea adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român,

Pag.

tovarăşului Nicolae Ceauşescu; Primirea membrilor Prezidiului Academiei la secretarul general al Partidului Comunist Român; Plenara Secţiei de Istorie şi Arheologie a Academiei de Ştiinţe Sociale şi Politice (*Dan Berindei*); Sesiunea consacrată aniversării Centenarului naşterii lui V. I. Lenin de la Uliarovsk; Răspuns unei recenzii (*N. Stoicescu*); Colocviu Napoleon (Paris—Ajaccio, 25—31 octombrie 1969) (*Constantin Şerban*); Teze de doctorat

379 |

RECENZII

- GEORGE EM. MARICA, IOSIF HAJOS, CĂLINA MARE, CONSTANTIN RUSU, *Ideologia generaţiei române de la 1848 din Transilvania*, Edit. politică, Bucureşti, 1968, 333 p. (*Avram Andea*) 397
- * * * *Исторические связи народов СССР и Румынии в XV — начале XVIII в. Документы и материалы в трех томах* (Relaţiile istorice dintre popoarele U.R.S.S. şi România în veacurile XV—începutul celui de-al XVIII-lea. Documente şi materiale în trei volume), tom. II, 1633 — 1673, Москва, Изд. „Наука“, 1968, 445 [— 448] p. (*Paul Cernovodeanu*) 399
- EUGENIO GARIN, *L'età nuova. Ricerche di storia della cultura dal XII al XVI secolo*, Napoli, Morano Editore, 1969, 526 p. (*Alexandru Duflu*) 402

REVISTA REVISTELOR

- „Romanoslavica” (Istorie), vol. XI (1965), 434 p.; vol. XIII (1966), 384 p.; vol. XV (1967), 352 p.; vol. XVI (1968), 465 p. (*Şt. Olteanu*) 409

ÎNSEMĂNĂRI

- Istoria României.** — CONSTANTIN C. GIURESCU, *Istoricul oraşului Brăila*, Edit. ştiinţifică, Bucureşti, 1968, 373 p., 60 de figuri în text şi 2 hărţi (*Constantin N. Velichi*); M. C. STĂNESCU, *Gh. M. Vasilescu*, Edit. politică, Bucureşti, 1968, 287 p. (*Apostol Stan*); NICOLAE CIACHIR, *România în sud-estul Europei (1848—1886)*, Edit. politică, Bucureşti, 1968, 240 p. (*Valeriu Stan*); GRIGORE PLOEŞTEANU şi TRAIAN DUSA, *O pagină de istorie. Biserica de lemn din Tirgu-Mureş*, Tirgu-Mureş, Comitetul de cultură şi artă al municipiului Tirgu-Mureş, 50 p. (*Marina Lupas-Vlasia*). **Istorie universală.** — VRANOUSIS LEANDROS, *Ιστορικά και τοπογραφικά τοῦ μεσαιωνικοῦ Κόσμου τῶν Ἑλληνικῶν* (Aspecte istorice şi topografice ale castrului medieval din Iavina), Atena, 1968, 88 p. + XV plăuşe (*Gheorghe Cronf*); JACQUES BERTIN, *Sémiologie graphique. Les diagrammes — les réseaux — les cartes*, Edit. Mouton, Paris—La Haye, 1967, 431 p. + pl. (*Paul Cernovodeanu*); JEAN IMBERT, *La peine de mort*, Edit. Armand Colin, Paris, 1967, 201 p. (*Tudor Voinea*); FRANÇOIS LEBRUN, *Le XVII-e siècle*, Armand Colin, Paris, 1967, 377 (— 379) p. cu h. (*S. Columbeanu*) 413

studii

REVISTĂ DE ISTORIE

TOM. 23 1970 NR. 3

SUMAR

	Pag.
25 DE ANI DE LA VICTORIA ASUPRA FASCISMULUI	
Col. DUMITRU TUTU, și lt.-col. ION TUDOR, Contribuția militară și economică a României la războiul antihitlerist	425
★	
VALENTIN AL. GEORGESCU, Date noi despre reglementarea relațiilor agrare în domnia lui Alex. Ipsilanti	441
CONSTANTIN REZACHEVICI, Domeniul boieresc al lui Radu Șerban	469
OVID SACHELARIE, Privilegiul masculinității în Țara Românească pînă la jumătatea secolului al XVII-lea	493
★	
CONSTANTIN CĂZĂNIȘTEANU și APOSTOL STAN, Refugiați transilvăneni în timpul revoluției de la 1848—1849 în Țara Românească	501
VASILE NETEA, Însemnările de la Viena ale lui A. T. Laurian (14 ianuarie 1849—17 aprilie 1852)	521
MATEI IONESCU, Aspecte externe ale domniei lui Al. I. Cuza în lumina documentelor italiene	543
CONSTANȚA ȘTIRBU, Un episod din lupta pentru afirmarea suveranității naționale. 100 de ani de la inaugurarea Monetăriei statului	557
★	
NICOLAE MARCU, Investițiile și finanțarea agriculturii în România interbelică	573
DOCUMENTAR	
AN. IORDACHE, M. IOSA, Tr. LUNGU, Titu Maiorescu, „Însemnări zilnice” (continuare)	593
MATEI CAZACU, Precizări privind cronologia domnilor munteni din deceniul 5 al secolului al XV-lea	607
LUCIA DUMITRESCU, Date noi despre solia lui Nicolae Brzeski în Imperiul otoman (1566—1567)	609
PROBLEME ALE ISTORIOGRAFIEI CONTEMPORANE (STUDII DOCUMENTARE)	
Rolul normanzilor în Europa (Dan, A. Lăzărescu)	613

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

- Sărbătorirea istoricului Vasile Măciu; Din activitatea Societății de științe istorice (*Elvira Preda*); Observații pe marginea însemnărilor lui N. Stoicescu la lucrarea *Radu de la Afumați, domn al Țării Românești* (*Petru Demetru Popescu*); Reuniunea Asociației europene de istorie contemporană (*Eliza Campus*) 629

RECENZII

- ȘT. IONESCU, P. PANAIT, *Constantin Vodă Brîncoveanu. Viața, Domnia. Epoca.*, Edit. științifică, București, 1969, 464 p. (*Șt. Olteanu*) 639
 E. M. PODGRADSKAIA, *Торговые связи Молдавии со Львовом в XVI—XVII веках*, Издательство ЦК КП Молдавии, Chișinău, 1968, 224 p. (*Lidia A. Demény*) 642
 * * * Europa im Zeitalter des Absolutismus und der Aufklärung, redactor dr. Fritz Wagner, Union Verlag Stuttgart, 1968, 825 p. (*Ștefana Simionescu*) 645

REVISTA REVISTELOR

- „Studii și articole de istorie”, nr. 9 (1965), 368 p.; nr. 10 (1966), 290 p.; nr. 11 (1967), 288 p.; nr. 12 (1968), 253 p.; nr. 13 (1969), 330 p.; Societatea de științe istorice din Republica Socialistă România, București (*Radu Vasile*) 651

ÎNSEMNĂRI

- Istoria României.** — MIRCEA TOMESCU, *Istoria cărții românești*, Edit. științifică, București, 1968, 215 p. (*Radu Vasile*). **Istoria universală.** — * * * *Istoria lumii în date*, Edit. enciclopedică română, București, 1969, XVI + 615 p. (*S. Columbeanu*); M. PAULOVÁ, *Tajný výbor „Maffie” a spolupráce a Jihoslovany v letech 1916—1918* (Comitetul secret „Mafia” și colaborarea cu iugoslavia în anii 1916—1918), Edit. „Academia”, Praga, 1968, 626 p. (*Tr. Ionescu-Nișcov*); GIORGIO COSTAMAGNA, *Tachigrafia notariile e scritture segrete medioevali in Italia (Fonti e Studi del Corpus Membrarum Italicarum, I)*, Roma, 1968 (*Radu Constantinescu*); G. COSTAMAGNA, *Gli statuti della compagnia dei Caravana del porto di Genova (1310—1600)*, „Memorie dell'Accademia delle Scienze di Torino”, Classe di scienze morali, storiche e filologiche, s. IV, n. 8, 1965, 145 p. (*Radu Constantinescu*); GIUSTI MARTINO, *Studi sui registri di bolle papali*, Città del Vaticano, Archivio Vaticano, Collectanea Archivi Vaticani, 1968, 180 p. (*Dan A. Lăzărescu*); PIERRE CHAUNU, *L'expansion européenne du XIIIe au XVe siècle*, Presses Universitaires de France, Paris, 1969, 396 p. (*Paul Cernovodeanu*); MARIO BRICEÑO PEROZO, *El Bolívar que llevamos por dentro*, Caracas-Venezuela, Editora Venegrafica, C. A., 1968, X + 439 [—441] p., cu 1 portret + 30 f. pl. (*Ioan I. Neacșu*) 659

SUMAR

<i>Notă introductivă</i>	5
I. Materiale teoretice. Editoriale	7
II. Studii, note și comunicări:	
a. Teoria și metoda istoriei, istoriografie	8
b. Istorie medie	20
c. Istorie modernă	53
d. Istorie contemporană	74
III. Probleme ale istoriografiei contemporane (Studii documentare)	96
IV. Probleme ale tratatului de istorie a României. Discuții . .	97
V. Viața științifică	98
VI. Recenzii.	107
VII. Revista revistelor	121
VIII. Însemnări :	
a. Istoria României	127
b. Istorie universală	136
c. Bibliografie, arhivistică, muzeografie	174
IX. Diverse	182
X. Indice de autori	183